INTRUNIRILE NAȚIONAL-ȚARANISTE

La Alba-Iulia

Alba Iulia, 6 Mai

La ora 8 dim. au început să apară în piața Unirii din Alba Iulia primii țărani veniți din direcțiunea Sibiu, Teiuș, etc. Aproape toate grupurile aveau în fruntea lor muzici populare și pe șefii organizațiilor respective. Manifestanții se rânduiau în șiruri paralele pe toate laturile pieții. Printre manifestanți numeroase grupuri de femei și copii.

Totalul participanților din cele două piețe se cifrează, după cum spun specialiștii, la 40 mii.

Intre cele cinci tribune ridicate în piețe, erau spații libere.

Fiecare coloană poartă drapel și pancarte cu inscripțiuni de acestea: „vrem libertate, dreptate și egalitate", „vrem guvern Maniu", „unitate națională", „vrem alegeri libere".

Grupurile muncitorești din valea Jiului, Lupeni, Uioara, au insigne socialiste.

Muncitorii din Petroșani, amestecați cu mulți unguri, cântau cântece unguerești și revoluționare.

Menționăm, că încă de Sâmbătă seara, d. Maniu a invitat pe reprezentanții partidului socialist la o întrevedere spre a le cere să garanteze că partizanii lor vor respecta ordinea în cursul manifestațiilor de a doua zi.

*

D-nii Maniu, Mihalache, Stere, M. Cantacuzino și alții, au participat la serviciul religios dela biserica greco-catolică și apoi la cea ortodoxă.

De aci, au străbătut piața până la tribuna principală din fața parcului comunal, trecând în revistă cortegiul care se așeza în careul pieții. Mulțimea a aclamat.

Deschiderea congresului

Delegații împuterniciți și reprezentanții organizațiilor județene, s'au adunat în sala teatrului Caragiale la ora 9 dim. în vederea congresului.

La ora 10 apar pe scenă d-nii Maniu, Mihalache și Vaida Voevod, urmați de ceilalți fruntași.

D. Maniu are în brațe un buchet de flori albe. Congresiștii îl întâmpină cu urale. S'a strigat: „trăiască ministrul nostru", „trăiască presa independentă".

O VOCE: „Presa partidului să moară, domnilor?".

Cuvântarea d-lui Maniu

D. Iuliu Maniu spune că sensul fuziunii încheiate între partidul național și cel țărănesc este ca această organizație de conducere să poată lua hotărîri valabile spre binele patriei și partidului. Intrucât din cele raportate de comisiunea specială a congresului, rezultă că sunt prezenți 776 delegați și 78 parlamentari, numărul statutar este depășit, deci — spune d-sa — sunt în plăcuta situați de a deschide congresul.

In veșnica evoluție a omenimei, ia parte hotărîtoare evoluția popoarelor, cari au organizația lor de stat proprie, conform căreia pot progresa.

In drum spre acest progres, popoarele dau de multe și grele piedici. Dacă un popor a dat de astfel de piedici în truda de a-și pune munca și virtuțile lui în serviciul civilizației omenirei, acesta a fost poporul român.

Mulțumită însă însușirilor sale, el a reușit să treacă peste aceste piedici. Și în această evoluțiune poporul românesc a avut nenorocirea să fie împărțit între mai multe puteri. Iobag a fost ca stare națională, împilat ca stare socială. A izbutit să rupă iobăgia proclamând unitatea desăvârșită a provinciilor românești. Toată suflarea românească a crezut că poate să-și șteargă lacrimile de pe față, ca prin muncă sârguitoare să întărească compoziția socială, economică și culturală.

Momentul de odihnă însă n'a sosit; ceeace o viață s'a înfăptuit de către un neam întreg, au venit să exploateze numai câțiva.

Când am ținut, acum 10 ani, adunarea la Alba-Iulia, credeam că partidul național și-a împlinit misiunea lui. Credeam că a venit vremea ca acest partid să poată da armele sale de sânge ca și de sclipiri glorioase, unei înfrățiri de muncă și sforțare închinată binelui comun. Ne-am dat seama însă că valorile curate ale neamului românesc sunt turburate de o spumă urîtă și atunci am hotărît ca partidul să nu pună sabia de-o parte, ci s'o pună pe arena de luptă a întregii țări unite.

Primele lupte au arătat greutățile cu cari avem de luptat.

In lupta desfășurată ani dearândul am văzut că ne trebue aliați. Și am găsit partide, la care am întâlnit aceleași calde năzuințe care încălzesc și inimile noastre.

Am făcut întâi fuziunea cu cadrele rămase pe urmele regretaților Nicolae Filipescu și Take Ionescu, cari au fost campionii unirei.

Am dat apoi mâna cu reprezentanții țărănimii din vechiul regat, în frunte cu d. Ion Mihalache.

In congresul partidului național, ținut la București am făcut fuziunea cu partidul țărănesc, întemeind cea mai puternică organizație din toate țările vecine.

Intemeind acest organism nou în mecanismul politic al țării, piedicile n'au încetat. Ele și mai viclene ni se puneau în cale.

Partidul național are ca scop întemeierea unei vieți naționale adevărate în această țară, — o viață democratică întemeiată pe parlamentarism constituțional adevărat și pe dreptate socială. Acestea sunt singurele principii, pentru poporul, care vrea să aibă un loc în concertul popoarelor civilizate.

Azi, legea pentru noi nu există; iar poporul a fost împiedicat să facă să triumfe voința lui.

Au fost călcate cele mai cinstite năzuinți ale acestui partid.

Ați văzut cum s'au făcut alegerile. Ați văzut cum a fost împiedicată anul trecut întrunirea noastră, guvernul declarând că nu autoriză nici o întrunire.

La aceasta, am opus voința și hotărîrea noastră, înfrângând hotărîrea guvernului.

Am ținut cele șase întruniri în țară, am ținut adunarea dela București și acum congresul și adunarea de aici. Sunt acestea dovezi, că voința e mai puternică decât orice cătușă de robie. Voința aceasta trebue să fie dovedită în viața politică a țării.

Baza morală a partidului național-țărănesc va face să dispară duhurile rele, care conduc această țară spre a-i da guvernul pe care ea îl cere și pe care nimeni nu i-l poate tăgădui.

Constat că țara e în pericol și dușmanii țării se întăresc.

Trebuie să impunem țării un guvern, care s'o ducă la mărirea și fericirea ce i se cuvin. In această nădejde, deschid congresul nostru (Apl. urale).

D. I. LUGOJANU, care urma să citească raportul asupra activității partidului, și a parlamentarilor, declară că renunță, pentru a scurta desbaterile.

D-sa citește numai concluziile acelui raport, rugând congresul să exprime condoleanțe pentru fruntașii partidului decedați.

Cuvântarea d-lui Ion Mihalache

D. ION MIHALACHE aduce salutul organizației și al țărănimei din vechiul regat.

In sufletul meu răsună toate coardele iubirii de frați.

In oastea țărănimii adunată la Alba-Iulia, n'am văzut numai zecile de mii de țărani, cari se adună, cu steagurile în frunte, de pe plaiurile țării; am văzut mergând în marș sufletul robilor de o mie de ani, cari și azi au acelaș dor: libertatea. N'am văzut numai simple organizații, pornind din porunca centrelor din vechiul regat și provincii. Am văzut însuși sufletul provinciilor în fața, în ochii și pe steagurile lor. In chipul delegaților basarabeni am citit suferința celor o sută de ani de robie, cerând și ei la Alba-Iulia libertatea. Acelaș gând și acelaș dor vi-l aduc în numele organizațiilor din vechiul regat.

Este tot vechiul dor de libertate al satelor de ani de robie turcească și grecească. Și este acelaș dor pe care, după zece ani dela unire, îl exprimă azi Ardealul. Vă aduc hotărîrea celor buni din vechiul regat, hotărîrea țăranilor, vă aduc adevărata hotărîre a adevăratului vechiu regat, care nu este tot una cu clica de ciocoi care-l stăpânește. Vă aduc hotărîrea noastră de a lupta până în ceasul când libertatea va fi și pentru noi românii unul din bunurile elementare ale vieții de toate zilele. Vă aducem hotărîrea acelei țărănimi care a pus suflet și sânge la temelia unității naționale și care e hotărîtă să-și pue din nou și sufletul și sângele pentru asigurarea libertății ei politice și sociale, fără de care libertate națională nu există.

Flămânzii vechiului regat au mai dat odată dovadă de ce sunt în stare să facă pentru neamul și țara lor. Vinovații cari au trimis la moarte țăranii flămânzi și goi, nu numai că nu și-au primit pedeapsa, dar se îndărătnicesc să ție țara sub călcâi și s'o dezarmeze. Din oastea tranșeelor însă a răsărit oastea socială și politică a partidului țărănesc.

Am ținut piept până acum noi, partidul țărănesc din vechiul regat, clicei trufașe care ne stăpânește. Tot ce este forță vie în această țară s'a adunat în această forță politică uriașă, care și-a făcut dovadă deplină azi, la Alba Iulia.

Zadarnic se sfărâmă granițe între țări, dacă se ridică granițe între suflete.

Sufletul națiunii însă, revărsat în valuri, ca apele râurilor, ce coboară în fluviu, s'a topit azi în armatele de țărani, cari au cuprins cetatea lui Mihai Viteazul.

Până în clipa când nu vom arunca din mijlocul nostru, duhul rău al fanarului, nu vom dezarma și nu vom demobiliza. Ținta noastră e mereu aceiaș: libertate și dreptate; constituirea unui stat pe temeiurile intereselor mulțimii: respectarea spiritului de ordine și legalitate. Și dacă azi ei au schimbat meșteșugul, și pun în calea noastră armata, să căutăm să convingem pe osteni că sunt alții cari îi înșală și îi flămânzesc.

Vom spune Regenței: Sunteți aici nu prin voința națională și grația lui Dumnezeu. Sunteți prin voința unei părți de nație, ca să îndepliniți o slujbă de judecători arbitri și să hotărîți că se cuvine, ocârmuirea celor mulți, nu celor puțini. Rostul monarhiei și respectiv al Regenței e de a veghea, ca schimbarea de regim să se facă după voința celor mulți. Când Regența nu îndeplinește aceasta, pentrucă nu vrea, sau nu poate, — scopul nostru fiind ca statul să se desvolte, iar forma de guvernământ în loc să înlesnească această desvoltare, o slăbește, atunci ea poate să dispară și ca formă și ca guvernământ. Scopul permanent rămâne desvoltarea statului.

Dacă tactica noastră pentru a asigura această desvoltare nu mai face față, de azi, vom lupta să ne ajungem ținta prin orice mijloace, pe care ni le-ar indica însăși cârmuirea abuzivă.

D. PAN. HALIPPA salută în numele Basarabiei pe ardeleni și pe congresiști.

Cuvântul Basarabiei, acuzată de bolșevism, e cuvânt de luptă pentru unitatea sufletului românesc. Am străbătut drumul lung până la Alba Iulia, căci ca basarabeni avem de învățat metode de luptă, pe care ardelenii le-au practicat sute de ani și au fost încoronați de succes.

Basarabia, răscolită până în adâncul ei de campania de răsturnare a guvernului, e în primele rânduri ale luptei.

Jurăm, că nu vom dezarma până ce libertatea și dreptatea nu vor fi câștigate deplin.

D. ISOPESCUL-GRECU aduce salutul organizațiilor din Bucovina, care așteaptă porunca dela Alba Iulia.

D. SEVER BOCU spune că vremea vorbelor a trecut și că oștile așteaptă afară în bivuac. Acolo sunt viața și puterea noastră.

D VAIDA VOEVOD propune să se aleagă o comisune, care să studieze raportul secretarului general al partidului și să redacteze o moțiune, care să fie supusă votului congresiștilor.

Se propune o listă alcătuită de birou și în care nu figurează nici parlamentari și nici membrii din comitetul de direcțiune.

Congresiștii aprobă lista. Ședința se suspendă, pentru ca comisiunea să se pronunțe.

D. C. ANGELESCU, raportorul comisiunii, punând mâna pe piept, spune: „Trăiască România Mare, în veci și pentru totdeauna unită". Citește apoi următoarea moțiune:

Moțiunea

„Congresul partidului național țărănesc cu 667 delegați din 71 județe întruniți în Alba-Iulia, cu participarea poporului român de pretutindeni în massa nemai văzută până acum decidem:

1) Congresul din Alba-Iulia afirmă neclintită unirea așa cum ea a fost făcută prin jertfa celor opt sute mii morți, poporul român se declară hotărît să apere până la ultima picătură de sânge unirea care este veșnică.

2) Adunarea națională din Alba-Iulia se ridică însă nu numai împotriva inamicilor externi, cari voesc să revizuiască hotarele statului nostru, ci și împotriva acelora care au slăbit poziția statului român și au întărit pe cea a dușmanului lui în zece ani de guvernare, în care un regim anticonstituțional și ilegal, ce s'a fixat la cârma țării, a sfâșiat actele unirei din Chișinău, Cernăuți și Alba-Iulia, impunând provinciilor un tratament colonial care înșelând așteptările și visurile lor de mărire le-a răsturnat în neagra mizerie și suferință; Cere respectarea principiilor cuprinse în actele unirei, instalarea regimului constituțional și parlamentar, fără amânare.

3) Adunarea națională din Alba-Iulia, trimite salutul și recunoștința sa aliaților cu care poporul român a sângerat împreună în răsboiu și Ligii Națiunilor expresia dorinței de pace a popoarelor rugându-i să nu identifice poporul român cu actele guvernelor lui de uzurpațiune, contra cărora el însuși duce răsboiul cel mai crâncen și nici să dea ascultare dușmanilor cari defaimă puterea de viață și coeziunea neamului românesc.

4) Adunarea națională din Alba-Iulia constată că guvernul actual perpetuat la cârma statului prin furturi de urne și lovituri de stat, prin prefacerea armatei care trebuie să rămâe o pază a puterei noastre de stat, în instrument de guvernare și abuzuri electorale, prin degradarea magistraturei, prin încercări de terorizare și intimidare, acum în urmă și asupra factorului constituțional pe care vrea să și-l aservească, dezonorează de prea multă vreme națiunea și sapă bazele existenței, în consecință adunarea declară de dușman al patriei acest guvern ce funcționează de atâta timp anticonstituțional și ilegal, declară națiunea în stare de legitimă apărare și îndreptățită la folosirea oricăror mijloace pentru înlăturarea unui asemenea regim.

5) Adunarea națională tăgăduește actualului guvern orice drept de a se rosti în numele țării, în deosebi tăgăduește dreptul de a arunca noui sarcini asupra națiunei și a contracta împrumuturi făcute în condițiuni oneroase, cu scopul de a amăgi națiunea.

6) Adunarea națională din Alba-Iulia cere Inaltei Regențe demiterea guvernului actual și numirea unui guvern național țărănesc prezidat de d. Iuliu Maniu, constată cu durere că apelurile făcute pe lângă factorul constituțional de a nu acorda mai departe creditul său unui guvern ce nu reprezintă voința poporului nu a avut încă ecoul cu drept cuvânt nădăjduit. Partidul național țărănesc a făcut aceste apeluri îndemnat de sentimentul său monarhic pentru a evita ca poporul să solidarizeze în îndreptățita sa revoltă Coroana cu activitatea rău făcătoare a guvernului liberal. Era cu atât mai mult îndemnat partidul național țărănesc să poarte grija unei atari solidarizări cu cât în vremea în care monarhiile se clatină pretutindeni, această formă de guvernământ se poate menține numai rezemată pe convingerea masselor populare că este cea mai corespunzătoare intereselor sale.

7) Aprobă în întregime activitatea deputaților și senatorilor partidului, exprimă acestora mulțumirile sale pentru lupta parlamentară desfășurată în combaterea regimului liberal și ratifică hotărîrea sfatului parlamentar în ce privește renunțarea la activitatea lor în parlamentul ilegal care își are obârșia în lovitura de stat din Iunie, în furturi de urne și abuzuri care au depășit toate urgiile de mai înainte. Biuroul partidului național țărănesc este încredințat să aducă la cunoștința Inaltei Regențe și opiniei publice aceste hotărîri, ia la cunoștință cu satisfacție rapoartele prezentate de comitetul de direcție și exprimă mulțumiri comitetului executiv central și domnului Iuliu Maniu pentru activitatea desfășurată prin care a reușit pe deoparte să realizeze în mod complet, fuziunea organizației partidului național țărănesc, iar pe de altă parte să conducă propaganda și lupta politică pentru realizarea programului partidului. Incredințează comitetul de direcție cu conducerea partidului și invită comitetele provinciale să prezinte propunerile lor pentru întregirea statutară a comitetului de direcție. Cei propuși de comitetele provinciale vor fi proclamați ca membri ai comitetului de direcție prin cooptare până la cel mai apropiat congres al partidului.

8) Congresul exprimă adâncile sale regrete pentru pierderea prea distinșilor luptători: Dr. Valeriu Branisce, martir al cauzei naționale, Gheorghe Caranfil, membru al comitetului de direcție, Gheorghe Curteanu, senator de Năsăud, preotul Diaconescu din Dâmbovița și a celorlalți membri decedați ai partidului, își manifestă condoleanțele sale prin ridicare și le eternizează memoria prin procesul verbal al congresului".

Declarația d-lui Vaida

D. AL. VAIDA: Moțiunea a corespuns sentimentului unanim al congresiștilor, care au confirmat-o prin aplauzele și aclamațiunile lor. Nu suntem un congres, ci însăși convingerea și expresiunea întregului neam românesc. Nici o putere nu ne poate rezista. Liberi vrem să fim nu numai ca români, dar și ca cetățeni în îndrumarea destinelor noastre. Dacă la un simplu semn al președintelui nostru, au alergat mulțimile, ne gândim ce poate fi atunci când președintele va hotărî să treacă inițiativa direct asupra masselor.

Propune congresului să voteze moțiunea. Congresul o adoptă prin aclamațiuni.

D. M. POPOVICI amintește că d. S. Ciceo Pop a prezidat cu 9 ani înainte adunarea unirii dela Alba Iulia și propune ca tot d-sa să prezideze și adunarea populară ce urmează să se înceapă imediat după închiderea congresului.

INCHIDEREA CONGRESULUI

D. I. MANIU mulțumește membrilor congresului pentru devotamentul arătat prin participarea lor.

Mulțumește deasemeni și reprezentanților presei din țară și străinătate pentru interesul arătat pentru lupta națională și democrație.

Congresul s'a închis la ora 11 și jum. dim.

Adunările poporale

Congresiștii au venit apoi în mijlocul delegaților țărani grupați în jurul tribunelor ridicate în piața Unirii. Oratorii partidului fac cu schimbul dela o tribună la alta, în uralele mulțimii.

Țărănimea obosită de drum lung și așteptare începe să rărească rândurile retrăgându-se pe dâmburile acoperite cu iarbă dela poalele cetății.

Călătorii scot din desagi mâncarea și se ospătează.

Cei mai rezistenți rămân încă în jurul tribunelor.

La ora 2 și jum., oratorii și-au încheiat cuvântările.

Un preot, cu crucea în mână, s'a suit pe tribuna principală, iar d. Sever Bocu a citit jurământul, repetat de mulțime, ca să ducă lupta până la izbândă.

*

Guvernul a prins eri un ordin dat de d. Romulus Boilă, organizației național-țărăniste din Blaj, prin care îi cere ca la Alba Iulia să trimeată 1000—1500 de oameni, căutând să acrediteze și răspândească svonul că a trimes peste 20.000 de delegați.

Acest ordin va fi dat publicității.

*

D. Maniu n'a plecat aseară din Alba Iulia, cum se anunțase spre a prezinta moțiunea, Inaltei Regențe.

*

Orașul a intrat din nou în odihna lui. Sbuciumul a trecut odată cu înflăcărarea oratorilor.

*

Alba Iulia, 6

După întrunire, mulțimea s'a împrăștiat. Convoiurile au pornit pe șoselele ce duc la Teiuș, Vinț, Sibiu, Aiud, Cluj. Câteva mii de cetățeni s'au dus la gara Alba Iulia, pretinzând să li se dea gratuitatea pe căile ferate. D. Mihai Popovici a vorbit la telefon cu d. Tătărăscu, care se află la Aiud, cerând gratuitatea transportului.

D. subsecretar de stat a respins cererea, mai ales, că știrile din Alba Iulia spuneau, că vreo câteva mii de congresiști cari împreună cu delegația minerilor de pe valea Jiului— ce pretinde sporirea salariului — vor să se ducă la București.

TELEGRAMA D-LUI TATĂRASCU

D. subsecretar de stat Tătărăscu a trimis d-lui Iuliu Maniu următoarea telegramă:

„Insărcinat de guvern pentru armonizarea măsurilor întru menținerea ordinei, găsesc necesar să vă aduc la cunoștință, că emisari ai partidului național-țărănesc ațâță participanții la congres și îi îndeamnă să meargă spre București și să răscoale satele.

Imi permit să vă reamintesc, că guvernul a autorizat numai adunarea generală la Alba Iulia, nu și marșul a coloanei de oameni ațâțați și ațâțători dealungul satelor ardelene.

Pe temeiul angajamentului, pe care delegația partidului național-țărănesc și-a luat față de guvern de a menține ordinea legală și liniștea publică, fără intervenția autorităților, mă adresez d-voastră pentru a îndruma spre legalitate și liniște pe participanții la congres. Vă comunic totodată, că am luat toate măsurile necesare spre a reprima cu hotărîre și cu mijloacele ce legea îmi pune la dispoziție, toate încercările ce s'ar face pentru turburarea liniștei și ordinei legale, lăsând toată răspunderea consecințelor grave a acestor intervenții în sarcina acelor ce au provocat-o".

DELEGAȚIE LA AIUD

Aiud, 6

Ca răspuns la telegrama d-lui Tătărăscu, a sosit la Aiud o delegație compusă din d-nii Sever Dan, Ion Coltor și păr. Man, care a avut o întrevedere cu d. Tătărăscu.

Delegația a reînoit cererea de transport gratuit pe c. f. r. a participanților la întrunire.

D. Tătărăscu a răspuns, că cea dintâi încercare de dezordine va fi întâmpinată de o atitudine nesovăitoare; că legea oprește gratuitatea și că organizatorii adunării trebuiau să asigure mijloacele bănești pentru înapoierea la vetre sau la București a participanților.

Delegația s'a înapoiat la Alba Iulia, de unde, telefonic, s'au adresat d-lui Tătărăscu pe rând d-nii M. Popovici, Aurel Lazăr, Sever Dan rugându-l să înlesnească mijloacele de transport pentru mineri. Li s'a răspuns ca minerii să se înapoieze în vagoanele goale de cărbuni la Petroșani, dar nu se pot da trenuri gratuite pentru delegați la București.

*

Pentru evitarea învălmășelii, s'au oprit câteva ore trenurile până s'au descongestionat gările Teiuș, Vinț și Alba Iulia.

Pe șosele, jandarmii păzesc și mențin ordinea, cari de altfel nu este întru nimic turburată.

Se comunică, din rândurile țăranilor cari se înapoiază la vetre, unele nemulțumiri că și-au terminat merindele și au fost lăsați în părăsire.

*

Alba Iulia, 6
ora 2 noaptea.

In Vinț și Teiuș câteva mii de congresiști, amestecați cu mineri și cu studenți „chemariști" din Cluj, poposesc pe câmp, pe iarbă verde și ogoare, așteptând trenurile întârziate. Unii intenționează să plece la București, alții bucuroși să ajungă la vatră. Vremea e rea și aspră.

D. Ștefan Ciceo Pop a rugat pe d. G. Tătărăscu să dea gratuitatea în trenuri măcar pentru Cluj, adăugând că ideea agitată de câțiva de a merge în marș la București a fost numai o înfierbântare de moment, isvorâtă din focul manifestației.

S'a hotărît să se dea oamenilor putința de a se îmbarca în trenuri, dar să fie identificați și să se încheie procese verbale de amendă pe care să o plătească acasă.

Ca să-și potolească oamenii, d. Ciceo Pop s'a suit cu ei în vagoane de marfă și a plecat la Arad.

In Alba Iulia au mai rămas peste o mie de mineri, cari după ce vor fi identificați, vor fi expediați, după posibilitate.

In Capitală

Intrunirea dela „Dacia"

Intrunirea dela „Dacia" s'a deschis la orele 10 și jum., sub președinția secretarului general al partidului național țărănesc, care a spus, că scopul adunărei este să se traseze un hotar, care să despartă legea de abuz, dreptul de violență și să înceapă o guvernare bazată pe legalitate.

D. D. R. IOANIȚESCU a spus, că după sângele vărsat la Tâncăbești pentru arginții lui Ghiață și fiul său Petre, i-ar fi foarte greu să țină un discurs. A descris pe larg modul cum s'au întâlnit unele convoiuri de țărani cu jandarmii, la podul dela Mihăilești, care ar fi fost barat cu chesoane de artilerie.

(In momentul acesta au fost aduși pe scenă trei țărani loviți la cap și un lanț greu, care s'a spus că lega chesoanele).

D. D. R. IOANIȚESCU a spus apoi că la podul dela Copăceni, coloana de țărani n'a putut trece, de oarece jandarmii le-au barat drumul, trăgând focuri de armă în aer. La Oltenița a fost smulsă sabia unui plutonier de jandarmi și o vom duce la Regență

VOCI: Cu toții la Regență.

D. IOANIȚESCU: Față de acest guvern care a acaparat bogățiile țării, noi am acaparat sufletul d-voastră, care este sufletul țării întregi

Inchee spunând, că azi s'a început lupta pentru îngroparea unui sistem de teroare..

O VOCE: Să-l îngropăm de viu la noapte... (Râsete).

D. IOANIȚESCU: Noi ne considerăm asediați la „Dacia", până la venirea șefului dela Alba Iulia

D. ED. MIRTO: După ce ați dat de atâtea ori dovadă de tăria d-voastră, v'ați putea întreba de ce direcția partidului nu vă dă cuvântul de luptă.

Cu revolta din sufletele noastre, ne dăm seama că am putea trece dincolo de orice baricadă. Dorim însă să nu aducem nici o stricăciune casei statului, care este a noastră, a tuturor, fiind convinși că Regența își va face datoria.

D. av. GHELMEGEANU: Ne socotim pe un vast câmp de bătălie, unde înțelegem să învingem.

Conștiința cetățenească vrea să știe ce vrea Regența și ce vrea guvernul.

Vom face războiul, care nu este al partidului nostru, ci al țării, pentrucă azi încetează lupta politică, fiind epuizate mijloacele de luptă în cadrul legilor existente. Vom folosi toate mijloacele pe care nația ni le va dicta pentru liberarea ei și ținem să înștiințăm, că noi suntem adevărații executori ai testamentului politic al Regelui Ferdinand, care a dorit un guvern legal și alegeri libere.

D. A. BOLINTINEANU: La întrunirea trecută d. Mihalache v'a spus să puneți armele în piramidă.

Astăzi, vi se spune: puneți baioneta! Ura! înainte! Guvernul a fost atacat din șase părți.

D. GIOROCEANU a cerut Inaltei Regențe să țină seamă de întrunirile de azi, cari sunt expresia dorinței de libertate a poporului

D. MIȘU PALEOLOGU: Partidul liberal va pierde și lupta de azi, pentrucă n'are în slujba lui decât trupe de simbriași. Azi este a doua strigare către țară. La cea de a treia, toți ciocoii au să piară.

D. DIM. TANASESCU: In aceste momente așa de grele pentru țară, am dat partidului liberal, dintr'un sentiment patriotic, avertismentul că trebuie să plece. Va veni vremea să dărâmăm casa partidului liberal.

D. BADEA în numele organizației tineretului țărănist, a spus, că azi se hotărăște o nouă soartă, pentrucă și răbdarea are margini.

Au mai vorbit d-nii N. PENESCU în numele organizației de Argeș; LOTAR RADACEANU, în numele partidului social democrat și A. WEISS.

D. POMPILIU IOANIȚESCU: In această țară e mare fierbere. De ani de zile, poporul nu mai e mulțumit. O guvernare păcătoasă i-a făcut viața imposibilă. Trebuie să înlăturăm pe cei ce-l apasă.

Toi câți sunteți aici, să manifestați odată cu cei dela Alba Iulia. Guvernul a trecut pe terenul dezordinei și avem datoria să spunem că nu trebuie așteptat cutremurul cel mare.

S'a apropiat clipa fatală. La ultimul asalt trebuie eroism mult; fiți la înălțimea misiunei voastre istorice, de a scăpa țara de liberali.

(Intre timp d. Vasilescu Nottara a anunțat că cei dela „Eintracht" au sosit, rupând cordoanele jandarmilor).

D. DIM. DOBRESCU după ce a povestit câteva anecdote, s'a întrebat de ce nu se ia seama că balanța puterii este falsificată de partidul liberal. Partidul nostru este contra împrumutului, fiindcă este făcut de un guvern provizoriu, care vrea să-l folosiască în opoziție.

Nu sunt dintre cei cari se tem de părerea streinătății, fiind convins că avem datoria să strigăm sus și tare, că aci este un popor care vrea să fie civilizat și pe care-l apasă liberalii.

Azi nu avem un regim constituțional, ci un vicleim constituțional. După Constituție, singurul suveran e poporul; dar azi nu i se dă ascultare.

SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI ȚARANESC: Când în Noembrie am convocat congresul dela Alba-Iulia, ni s'a refuzat autorizația pe motivul că suntem în echivoc. După întrunirea dela 18 Martie, când s'a dovedit că suntem un partid de ordine și când am cerut să se avizeze, am hotărît să mergem la Alba-Iulia. Intrunirea am ținut-o împotriva hotărîrei d-lui Vintilă Brătianu, și e un câștig, la care poporul nu trebue să renunțe.

Acum când s'a făcut această mișcare, trebue să se înțeleagă care este soluția spre a salva națiunea, cel puțin în ceasul al 12-lea. Azi se hotărăște tactica formulată la congres de d. Mihalache și care se rezumă în aplicarea generalizată a rezistenței cetățenești. Guvernul va cădea numai sub presiunea ei. Suntem la o întorsătură de drum. Nația ne strigă să mergem înainte și vom merge.

D. general HOLBAN a cetit următoarea

MOȚIUNE

Cetățeni ai Capitalei, ai județelor Ilfov, Argeș, Muscel, Dâmbovița, Buzău, Prahova, Vlașca, Teleorman, Ialomița, întruniți în urma convocărei partidului național țărănesc în sălile Dacia și Eintracht, Duminică 6 Mai, ascultând cuvântările fruntașilor democrației române:

1) Trimit salutul lor frățesc conducătorilor și luptătorilor național-țărăniști, întruniți în congres la Alba-Iulia se declară deplin solidari cu hotărîrile ce se vor lua acolo și se obligă a face toate jertfele pentru aducerea la îndeplinire neîntârziat.

2) Infierează cu ultima energie sistemul de guvernare prin abuz și violență prin care este stăpânită țara de zece ani.

Constată cu durere că aplicarea acestui sistem de guvernare a avut drept rezultat ruina materială, mizeria morală și destrămarea națională, iar continuarea lui nu poate duce decât la prăbușirea unității naționale, realizată prin jertfele celor mai buni fii ai țărei.

3) Imprejurările din ultimele 6 luni au făcut dovada deplină că acest sistem trebue să fie înlăturat, începând cu rușinea națională dela Oradea Mare, guvernul actual ne-a dus la eșecul dela Geneva, care a încurajat pe revizioniștii tratatelor și a dus la fraternizarea italiană-maghiară dela Budapesta.

In acest răstimp în care guvernul a condus destinele țărei din greșeală în greșeală, din rușine în umilință și a deschis toate poftele dușmanilor, el s'a dovedit incapabil să aducă cea mai slabă îmbunătățire situațiunei dezastruoase în care se află viața economică. Ingenunchind în fața intereselor unor anumite cercuri străine după tratative prelungite, guvernul n'a obținut nici concursul băncilor de emisiune a marilor State pentru a stabiliza moneta și a fost silit să părăsească proectul unui împrumut de refacere a căilor ferate, fără de care nu se poate aștepta nici o însănătoșire a vieței economice.

4) Constată cu îngrijorare că cu toate aceste dovezi de incapacitate a guvernului provizoriu al d-lui Vintilă Brătianu și cu toate perspectivele îngrijitoare, ce se deschid prin prelungirea actualei guvernări nefaste, Inalta Regență în care întreaga țară își pusese speranțele de îndreptare a amânat gestul salvator, lăsând impresia dureroasă că continuă să acorde creditul ei unui guvern falimentar. Iși afirmă credința că țara are nevoe de un factor constituțional, independent de orice influențe, capabil și liber să-și exercite prerogativele de arbitru și este încă în așteptarea ca Inalta Regență— care a declarat la 19 Martie că va aviza asupra situației— nu va întârzia să-și spună cuvântul.

5) Așteaptă dela congresul de la Alba-Iulia îndrumări pentru continuarea luptei, precizarea căilor și mijloacelor, recomandate și întărite de sutele de mii de cetățeni adunați acolo și în toate colțurile țărei, care să asigure biruința grabnică a națiunei împotriva clicei care a uzurpat puterea în Stat.

6) Iși exprimă deplina încredere în partidul național-țărănesc, singurul instrument de liberare a națiunei și de întronare a unei ordine legale și constituționale.

*

Secretarul general al partidului anunță asistența să se încoloneze câte 6 inși pentru manifestație.

Intrunirea s'a sfârșit la ora 2 fără un sfert.

In sala Eintracht

Intrunirea din sala Eintraht a fost deschisă la ora 10 dim. de d. prof. Saba Ștefănescu.

Au asistat vre-o 300 săteni din județele Vlașca, Teleorman și Dâmbovița, precum și lucrători și meseriași din cartierele Grivița și Floreasca.

D. dr. RADULESCU a arătat că partidul național-țărănesc luptă pentru libertate și legalitate, cari sunt de așteptat dela un guvern prezidat de d. Iuliu Maniu. De aceea sătenii și orășenii trebuie să-și dea mâna pentru a duce până la capăt, lupta împotriva partidului liberal.

D. APOSTOLESCU, muncitor, a îndemnat pe lucrători și meseriași să se organizeze spre a răsturna regimul de azi.

D. avocat KIRIAC a spus, că este deschisă o luptă între țărănime și conducători. Prin surprindere și fără voia țărănimei au fost aduse guvernele de până acum.

Soarele ce va răsări la Alba-Iulia, va lumina de acum înainte cuprinsul țării.

D. VICTOR MALINESCU a promis în numele partidului național-țărănesc, îmbunătățirea soartei țăranilor.

Apoi a atacat comitetul agrar care, a spus d-sa, comite ilegalități. Amintind de Alba-Iulia, a urat viață lungă conducătorilor partidului național-țărănesc.

D. ALGIU a amintit, că nu trebue să se creadă că partidul liberal are încrederea Regenței. Credem, că guvernul este expresia țării, câtă vreme are încrederea acesteia. Și este de datoria noastră, a încheiat d-sa, să cerem Regenței să dea la o parte guvernul liberal, care numai are încrederea țărei.

D. CHIRIȚA VASILESCU a spus că de 10 ani, partidul național-țărănesc nu face decât să protesteze arătând păsurile poporului.

Este ultima oară când facem acest lucru. Oratorul și-a exprimat regretul, că fiind bolnav, nu s'a putut duce la Alba Iulia, unde prin entusiasmul tuturor va porni salvarea țării. Guvernul n'a putut împiedica manifestațiile noastre.

A venit vremea faptelor. De la 6 Mai starea quasi revoluționară a început.

D. N. MILOZI a spus, că s'a aprins felinarul care să împrăștie lumina libertății dorită de partidul național-țărănesc.

Alba Iulia va însemna triumful cauzei partidului nostru. La Tâncăbești a fost ultimul sacrificiu pe altarul libertății.

Vom merge manifestând la „Dacia", să facem dovadă de sacrificiu, punând pieptul în fața baionetei, și astfel prin jertfe, să iasă la iveală dreptatea noastră.

D. GH. TAMARA a spus, că Regența în urma ultimei întruniri dela București, a dat speranțe partidului național-țărănesc că-l va aduce la putere.

S'a întârziat prea mult cu facerea formelor și de aceia ne-am întrunit astăzi și la Alba Iulia și aci, să cerem grăbirea aducerei la putere a d-lui Iuliu Maniu.

D. PAUNESCU a declarat că d-sale, — invalid— i-a fost refuzată autorizația pentru un chioșc în piața teatrului.

Văzând samavolniciile guvernului, — a spus d-sa, — ne-am alăturat partidului național-țărănesc, ca să luptăm cu energia noastră pentru satisfacerea nevoilor obștești.

UN CETAȚEAN: Trăiască poporul creștinesc de pe toată suprafața globului. (Aplauze, râsete, ironii).

D. avocat CORBASCA a spus, că este fiu de țăran și că a învățat cum se dă dreptatea, dar vede că nu există dreptate.

D. FLOREA PARVU, muncitor: Guvernul de azi a vrut să impuște pe cei 9 săteni dela Tâncăbești. Noi muncitorii dela orașe trebuie să ne organizăm ca să luăm apărarea muncitorimii dela sate. Guvernul trebuie să plece de la putere și dacă nu vrea, noi muncitorii dela orașe împreună cu cei de la țară, trebuie să-l gonim nu numai dela putere, dar să-l izgonim și din țară, pentru izbân-

Continuare în pag. 6-a